

CONFRONT

PER LA COORDINACIÓ DE LES FORÇES POLITIQUES DE CATALUNYA

Nº 1

Juny del 1969

PER LA UNITAT

Cada dia que passa ens porta notícies que posen de manifest les dificultats i contradiccions per que atravesa el règim.

A conseqüència de la pressió creixent d'una opinió pública cada dia més conscient i polititzada, de les lluites sindicals i polítiques que, malgrat les detencions i les condemnes, van ampliant-se constantment, els diversos grups del règim i els homes que els representen en el govern de Madrid es troben dividits i mancats de direcció.

Una qüestió d'importància cabdal -la discussió de la llei sindical- és ajornada mesos i mesos sense explicacions. Es ajornada per por: per a una protesta popular de dimensions incalculables en el cas que es mantingués l'actual estructura opressiva dels sindicats verticals; per a un bandejament radical dels "jerarques" si es produís una autèntica democratització sindical.

Altres qüestions també d'importància com són les negociacions amb el Mercat Comú, l'aprovació de la llei d'associacions, la superació de la crisi econòmica i la revisió del concordat amb el Vaticà, resten així mateix diferides. Ni tan sols per resoldre aquelles qüestions que afecten els seus interessos, con la renovació de l'acord sobre les bases USA, es mostra el règim eficaç.

A mida que el dictador s'esfuma

el govern es converteix en un camp de pugnes caòtiques entre grups d'interessos i objectius polítics contra posats.

I, naturalment, l'altra cara de la moneda és la creixent lluita del poble de tot l'estat espanyol.

El moviment d'autodeterminació nacional pren una gran puixança al País Basc, obligant el règim a una desesperada política de repressió incontrolada que és, en realitat, una prova d'extrema feblesa política.

La repressió del poble català en figures conegudes de la seva personalitat cultural i política ha augmentat en molts nivells ciutadans la consciència de ser un país sotmès.
(segeix a la pag. 5)

FONS: ARXIU
HISTÒRIC CONC

A l'interior...

- AMNISTIA..... pag. 2 i 3
- LA LLUITA DEL POBLE BASC..... " 4 i 5
- SACERDOTS BASCOS I CATALANS FAN LA VAGA DE LA FAM..... " 6

AMNISTIA

UNA MICA D'HISTORIA

A Catalunya, la manca de llibertats i democràcia ha posat a l'ordre del dia en diverses epoques de la seva historia la necessitat d'aconseguir, en el context de la lluita per la democràcia i les llibertats nacionals, situacions de concòrdia civil que han donat origen a importants campanyes pro amnistia.

Retrocedint als temps de la dictadura del general Primo de Rivera, quan, llançades a la clandestinitat la majoria d'organitzacions d'esquerra i suspesa l'existència de la CNT, era difícil coordinar esforços i menar en profunditat una lluita contra la dictadura, la formulació de les bases d'una campanya pro amnistia va unir els mes amples sectors del poble català. Gent de l'avançada social per als qui aconseguir la llibertat dels líders sindicalistes empresonats era vital van coincidir amb els nacionalistes preocupats per la sort de Joume Compte i els seus companys del complot de Garraf, amb demòcrates i lliberals per als qui el retorn de Francesc Macià i altres exilats era el primer problema per Catalunya.

Desde les diferents posicions es va fer coincidència plena i la lluita va adquirir caràcter nacional. En ocasió de l'arribada al baixador del Passeig de Gràcia dels condemnats de Garraf amb Jaume Compte al davant, obrers, classes mitges, estudiants i burgesia nacional van fer un front únic. La immensa multitud de manifestants va enfrontar les escomeses de la policia amb fermesa. Els crits de triomf dels assistents van ser el gran gest de presència del poble de Catalunya.

La lluita per l'amnistia, en unir totes les forces democràtiques del país, i el retorn de presos i exiliats, en apinyar els ciutadans, eren ja símbol de la unitat posterior que havia de dur-nos al 14 d'abril.

I en un altre moment especialment dolorós per a la nostra història, durant el bieni negre, quan les forces feixistitzants al poder escrivien les sinistres pàgines de la repressió a Asturies, i Catalunya perdia les llibertats recentment conquerides, va ser la lluita pel retorn dels milers d'empresonats i exilats allò que va unir no sols els catalans sinó totes les forces de la llibertat en les campanyes pro amnistia muntades en profunditat a tot l'estat espanyol.

La lluita per l'amnistia va ser en aquests casos no sols l'eix d'unió de tot el poble, sinó que els mateixos comitès pro amnistia posats en funcionament a tots els nivells serviren d'embrió per a la creació d'organismes unitaris de lluita que havien de funcionar molt més enllà del fi específic pel que havien estat concebuts i van resultar decisius en la conquesta de les llibertats democràtiques i nacionals.

EL MOMENT ACTUAL

Catalunya continua sense tenir resolts els problemes de la democràcia i les llibertats nacionals. La repressió contra els qui cada cop d'una manera més ampla es proposen d'aconseguir aquests objectius nacionals no ha fet sinó creixer en el darrer període.

AMNISTIA

Les lluites de la nova generació de la postguerra, les exigències cada cop més ampliament expressades de llibertat, de milers de nous ciutadans procedents de països no catalans, són components essencials de la represa de la lluita del nostre poble.

En l'actual context històric espanyol i internacional, l'acompliment del que s'anomenen drets elementals de la persona humana -el respecte de les llibertats civils- està jugant igualment un important paper en la permanent acció per aconseguir una societat més justa.

L'any 1969, al cap de trenta anys de la victòria franquista, el general Franco no ha donat lloc a cap autèntica amnistia.

El franquisme ha cregut trobar en l'esperit de la guerra civil el millor medi per conservar-se al poder i per ofegar tot intent de moviment democràtic al país.

L'afirmació del ministre Fraga Iribarne, arrel del decret de 19 d'abril d'enguany és una befa al país i un engany als mateixos beneficiaris d'una mesura que, segons el sapastre en funcions de ministre, "ha acabat amb la guerra". Per ells, la guerra no pot haver acabat perquè en interès del règim ha de perdurar tant com ell mateix, volent fer-la servir de fre a tot el moviment democràtic i progressiu del país.

UNA CAMPANYA NECESSARIA

Es tracta, per tant, que, en preveure un moviment pro amnistia ample, obert i treballant sobre fets i sentiments que estan profundament arrelats en la consciència dels ciutadans, creem un instrument de lluita tan vàlid avui com ho foren en temps passats experiències semblants.

I a la vegada que, en menar a través de mesures insuficients, irrisòries i de propaganda política una mena de joc amb el mot amnistia, el règim té consciència de la verdadera força que en mans d'una opinió política dinàmica i decidida pot tenir una campanya pro amnistia.

Els sectors més polititzats i tot el poble cal que s'enfrontin, per tant, amb la doble problemàtica que el treball per una amnistia ens planteja.

Per una banda un instrument de lluita, amb tot el seu valor humà i polític d'acabar amb l'esperit de guerra civil i aconseguir el retorn a les seves cases i al seu país d'empresonats i exilats. I, a la vegada, la seva condició d'instrument unificador d'esforços en un moment en que l'unitat en uns objectius concrets i mínims, avui possible, ha de contribuir a obrir les perspectives d'un canvi democràtic en el país.

Els partits polítics han de considerar la lluita per l'amnistia com el primer pas per dur a terme en un front unit el gran combat que el país exigeix contra les acaballes del feixisme.

Un combat, en definitiva, en el que Catalunya podria trobar els elements d'entrega, fins d'heroisme que estretament units van participar en altres ocasions en la conquesta i la defensa de les llibertats democràtiques i nacionals.

Mes de juny de 1969 i la lluita al País Basc continua. Una lluita de molts anys i d'un poble que cerca llibertat, justícia i una autodeterminació per aconseguir-les. Fa dos mesos que la premsa franquista anunciava amb gran rebombori el "cop definitiu" que durant el temps del estat d'excepció havien rebut les organitzacions clandestines del País Basc. Una vegada més es repetia l'utopia de 1939 "la guerra ha terminado" i una vegada més els fets ens demostrarien la seva falsetat. Pocs dies després d'aquell anunci, una serie d'explosius col.locats a llocs estratègics demostraven el desig de continuar la lluita malgrat les dificultats i la situació angosant en que molts bascos es trobaven en presons i sotmesos a jurisdiccions militars.

L'Aberri Eguna, del dia de la Pàtria, que els bascos celebren cada any el diumenge de Pascua i que els darrers anys havia tingut lloc a Donosti (Sant Sebastià), Iruña (Pamplona) i Bergara amb manifestacions de carrer, aquest any s'ha commemorat d'una altra manera. Les organitzacions polítiques conscients dels sacrificis realitzats en els darrers mesos per una gran part de la població, demanaren al poble basc que el dia de la Pàtria restés a casa seva sense sortir ni assistir a cap espectacle públic. Aquest acte conscient i solidari d'una gran part de la població va constituir la celebració d'enguany. Al mateix temps, grups d'activistes procuraven donar "publicitat" a aquell dia per tal que l'opinió pública se n'adonés. Dos joves bascos varen trobar la mort quant explotaren dins el seu vehicle els explosius que portaven. Fou el punt negre de l'Aberri Eguna 1969.

La violència ha caracteritzat en els darrers temps una part important de la lluita del poble basc i concretament la lluita d'una de les seves

organitzacions la ETA Euzkadi Ta Askatasuna (El País Basc per l'independència). La ETA originaria en un principi d'un grup disident del Partit Nacionaliste Basc i més concretament de la seva secció Euzko Gastedi (Resistencia basca) ha aplegat homes de moltes tendències polítiques i especialment joves, fills del país i immigrants.

Hi ha dos aspectes de la lluita que mereixen ser destacats apart. D'una banda, la lluita de la classe treballadora; de l'altra, la presa de posició d'una gran part del clergat basc enfront de les dificultats del seu poble.

Referent a la lluita de la classe treballadora, seria difícil de repetir aquí tots els fets que s'han produït en aquest sentit, com vagues, manifestacions, etc., així com els noms dels partits i organitzacions obreres que han guiat aquests moviments. Esmentem només un nom que ha esdevingut un símbol: Laminados de bandes a Etxebarri. La vaga llarga i organitzada que els treballadors de l'esmentada empresa van dur a terme i el resó que en van haver de fer els mitjans d'informació, son la prova més clara de la voluntat de lluita existent, així com de l'organització i solidaritat per part dels obrers bascos que continuen ininterrompidament el seu combat.

La presa de posició del clergat va ser un fet repetit durant tot el 1968 i va tenir com a punts culminants la tancada de capellans al seminari de Derio i posteriorment la designació d'un administrador apostòlic per a la diòcesis de Bilbao. Darrerament cal assenyalar la vaga de fam practicada per sis capellans al bisbat, la seva detenció per la policia, sense autorització del bisbe el qual d'altra part fins avui no ha protestat ostensiblement. Aquest capellans han estat jutjats per un

A L P A I S B A S C

tribunal militar i condemnats a penes de 12 anys i 10 anys. La jerarquia, com es sabut, no ha protestat.

La lluita al País Basc pren avui un caràcter eminentment popular i es pot afirmar que tot el poble s'hi sent integrat; tot el poble basc, es a dir, el qui, originari o inmigrat, viu al país basc i pateix l'opressió totalitària individualment i col·lectivament com a poble, així com les conseqüències econòmiques del sistema capitaliste.

La repressió de la policia franquista ha estat i és dura i implacable; els exemples serien innombrables.

Hi ha hagut però un fet que mereix ser remarcat: un policia ha matat per equivocació el 14 de maig darrer a Segundo Unzueta (ex-combatiente, ex-alcalde, etc) pensant que era un activista basc. L'error del policia ha provocat diverses reaccions, el que cal destacar però és la situació en que es produeixen fets com l'esmentat. Les anomenades "fuerzas del orden" resulten ja desordenades i sense control, no se senten segures en la seva tasca.

Mentrestant el poble basc continua la seva lluita

PER LA UNITAT (ve de la 1ª pág.)

La política confusionista del franquisme, que no ha vacilat mai en usar de l'església catòlica per als seus objectius polítics, està prenent fi. Les comunitats cristianes de base i part creixent del clergat i de les jerarquies prenen una posició netament democràtica i afronten la dictadura.

Les condemnes duríssimes que a Barcelona i Madrid han sofert un bon nombre de dirigents sindicals no han afeblit el moviment obrer, ans al contrari. Aixó ho demostra el gran nombre de conflictes laborals plantejats, que en molts casos han aconseguit l'èxit en la seva lluita, especialment al País Basc i Catalunya -durant l'estat d'excepció- trencant el límit salarial del 5'9. La lluita sindical s'estén a la pagesia, que s'organitza i planta cara de forma decidida; l'oposició a la quota de la Seguretat Agrària, la creació de comissions pageses al camp català i aragonés, són elements importants a tenir en compte.

En els moments actuals, quant les possibilitats d'un canvi democràtic van concretant-se, cal que la lluita empresa continui amb força creixent, per impedir qualsevol maniobra reaccionària i obrir al país un futur de llibertat.

Cal, per a aixó, que les forces polítiques catalanes que lluiten contra la dictadura, per la democràcia, per la llibertat de Catalunya, uneixin els seus esforços, coordinin la seva acció i confrontin els seus punts de vista i els seus objectius, fins arribar a oferir al poble de Catalunya una proposta concreta: un programa i un camí vers la llibertat.

I aquestes forces existeixen, i existeix la coincidència sobre els plantejaments fonamentals i la normativa de la coincidència política.

La publicació de COMBAT abeeix a aquest propòsit, que estimem fonamental: treballar per la coordinació i la unitat de les forces polítiques de Catalunya.

SACERDOTS BASCOS

I CATALANS

FAN LA VAGA DE LA FAM

El dia 30 de maig, els sacerdots bascos Jesús Navarrón, Xavier Amuriza, Julián Calzada, Nicolás Telleria i Alberto Gabcigoceascoa, iniciaren a les oficines del bisbat de Bilbao una vaga de la fam. En iniciarla, feren pública una nota que justificava la seva actitud. En la nota relataven, per al poble al que sempre se li ha escamotejat la veritat dels fets en aquets darrers trenta anys, les raons de la mateixa: la persecució policíaca i militar, les detencions il·legals, les tortures que sofreix el poble basc i tota la resta de pobles del estat espanyol. Denunciaven, també, la mala informació dels òrgans de difusió i la tergiversació d'unes actituds meditates i conseqüents a unes flagrants opressions, presentant les com a accions d'una minoria discolpa i irresponsable. Ultra aquestes denúncies concretes, els capellans bascs deien en l'escrit que qui viu en un autèntic TERRORISME és el poble, i és ell qui hauria d'aplicar a l'estat actual la llei de "Bandidaje y Terrorismo". Manifestaren, així mateix, que la seva vaga de la fam volien que significués una condemna rotunda a aquesta situació d'injustícia establerta i un recolzament a unes peticions concretes: de supressió de l'esmentada llei, de la posta en marxa d'una investigació sobre les tortures per la Creu Roja Internacional, de demanar l'atenció de l'ONU quan a les violències i als drets humans conculcats. I una darrera petició anava adreçada a Mr. Cirarda. El dia 4 de maig, la policia, per ordre de l'autoritat militar i sense permís de l'administrador apostòlic, entraven a dins de les oficines i detenien els sacerdots. El dia 11 de maig foren jutjats en judici sumaríssim a Burgos i condemnats a penes de 12 i 10 anys de reclusió i presó.

Mentrestant, a Barcelona, set sacerdots catalans: Esquirol, Sánchez, Fornáriz, Vilaró, Calders, Boronat i un caputxí inicien, el dia 6 de juny també, una vaga de la fam a l'infermeria del Seminari Conciliar. Fan pública una nota, El sentit d'un gest, en la qual es solidaritzen TOTALMENT amb l'acció dels sacerdots bascs i amb una gran serenitat analitzen tota una situació que els mou a una presa de posició tan enèrgica. S'adressen al arquebisbe González per que denuncie publicament les violacions flagrants que exerceix l'estat espanyol de cara al poble. Amb un escrit titulat El final del nostre gest i que fou donat a conèixer a l'església de Sant Josep Oriol el dia 11 de maig de 1969, plena de gent de tota condició i de tota o de cap creença, els capellans catalans, serenament, com ho havien iniciat, donaren per acabat el seu gest voluntari.

Heus ací unes actituds que portaran a l'establiment d'un règim just i democràtic que faci possible la llibertat dels homes i dels pobles. Nosaltres agraim aquest gest i el fem públic, i ens hi solidaritzem, i afirmem que la lluita del poble proseguirà, imperturbable als sofriments i a les tortures, fins les darreres conseqüències.